

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/136/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3114213148
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 07. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3114213148.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudcov JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Radoslava Svitanu, PhD. v spore žalobcu T., zastúpeného S. proti žalovanej E., do 30.06.2016 za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného V., zastúpeného S., o zaplatenie 264,02 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 03. novembra 2015, č.k. 13C/175/2014-38, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o povinnosti žalobcu zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej (V.) náhradu trov konania v sume 59,59 Eur **p o t v r d z u j e .**

V. náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol; žalovanej náhradu trov konania nepriznal a zároveň žalobcu zaviazal na náhradu trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej vo výške 59,59 Eur. Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil najmä ust. § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 100 ods. 1, § 101 Občianskeho zákonníka a § 142 ods. 1 O.s.p. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa voči žalovanej domáhal zaplatenia sumy 264,02 Eur s 9 % ročným úrokom z omeškania od 24.04.2010 do zaplatenia a náhrady trov konania. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že na základe zmluvy o úvere zo dňa 27.05.2009 žalobca poskytol žalovanej na jej požiadanie peňažné prostriedky a tá sa zaviazala poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť zvýšené o poplatok za správu úveru v pravidelných mesačných splátkach. Predmetná zmluva spĺňa náležitosti zmluvy o úvere definované v § 497 Obchodného zákonníka a záväzkový vzťah medzi účastníkmi je teda vzťahom zo zmluvy o úvere podľa § 497 a nasledujúcich Obchodného zákonníka, ktorý predstavuje tzv. absolútny obchod. Napriek uvedenému je nutné vec posúdiť i podľa ustanovení spotrebiteľského práva. Základnou črtou typizovaných spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným túto charakteristiku spĺňa, pretože zmluva o úvere bola vyhotovená ako formulár a jej súčasťou boli bez akýchkoľvek pochybností Obchodné podmienky, ktoré žalovaná ovplyvniť nemohla, nakoľko boli pripravené už vopred pre veľký počet spotrebiteľov. Je pritom nepochybné, že žalobca pri uzavieraní zmluvy vystupoval v rámci výkonu svojej podnikateľskej činnosti a žalovaná v čase uzavretia zmluvy nekonala v súvislosti s výkonom svojej podnikateľskej alebo inej obchodnej činnosti, zmluvu podpísala ako fyzická osoba za účelom priamej osobnej spotreby pre seba, resp. pre príslušníkov svojej domácnosti. Súd prvej inštancie preto zmluvu vyhodnotil ako spotrebiteľskú zmluvu v zmysle zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu. Zákonnou povinnosťou každého orgánu, rozhodujúceho o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy, je prihliadať na premĺčanie aj bez návrhu. Na beh premĺčacej doby bolo potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré sú pre spotrebiteľa prijateľnejšie. Žaloba v predmetnej veci bola uplatnená na súde 11.06.2014, avšak dlh sa v celom rozsahu stal splatným ku dňu 23.04.2010. K premĺčaniu uplatneného nároku teda

došlo ku dňu 24.04.2013. Z toho dôvodu mal súd prvej inštancie za to, že žaloba bola podaná po uplynutí zákonom stanovenej doby na premĺčanie, preto žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa zásady úspechu upravenej v § 142 ods. 1 O.s.p. V predmetnom konaní bola úspešná žalovaná a patrila by jej v zmysle citovaného ustanovenia plná náhrada účelne vynaložených trov. Keďže jej však preukázateľne žiadne trovy nevznikli, súd prvej inštancie žalovanej náhradu trov konania nepriznal. V konaní na strane žalovanej vystupoval i vedľajší účastník, ktorý sa podieľa na jej úspechu, pričom tento si uplatnil nárok na náhradu trov konania. Keďže vedľajší účastník mal rovnako vo veci plný úspech ako žalovaná, súd prvej inštancie mu priznal náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 59,59 Eur (2 x úkon právnej služby - príprava a prevzatie veci v roku 2014, vyjadrenie k žalobe v roku 2015 po 21,58 Eur, režijný paušál 1 x 8,04 + 1 x 8,39 Eur podľa vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z.).

2. Proti uvedenému rozsudku, v časti o povinnosti žalobcu zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania, podal včas odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd zmenil výrok o trovách vedľajšieho účastníka tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania neprizná. Uviedol, že považuje právne zastúpenie vedľajšieho účastníka v predmetnom konaní za neúčelné. Vedľajší účastník vstúpil do tohto konania nie za účelom chrániť žalovaného a jeho práva, ale za účelom získania vlastného prospechu v podobe náhrady trov konania. Pre priznanie náhrady trov konania je okrem samotnej miery úspechu v konaní ďalším dôležitým kritériom aj účelnosť vynaložených trov konania. Poukázal na to, že vedľajší účastník doručil súdu len oznámenie o jeho vstupe do tohto súdneho konania, ktoré obsahovalo všeobecné argumentačné náležitosti pre spotrebiteľskú vec, pričom zjavne bolo ešte nepresné. Nejednalo sa o konkrétne vyjadrenie k danému prípadu, pričom žalobca predpokladá, že žalovaný ani nevedel, či dodnes nevie, o zámere vedľajšieho účastníka vstúpiť do tohto konania a „hájiť“ jeho práva. Rovnako predmetné podanie nemá žiadny význam pre rozhodnutie súdu, nakoľko súd v spotrebiteľských veciach má ex offo povinnosť hájiť spotrebiteľa a dbať na zvýšenú mieru jeho ochrany. Súd prvej inštancie by aj bez vyjadrenia vedľajšieho účastníka dospel ku konečnému rozhodnutiu. Okrem toho mal žalobca za to, že pokiaľ nebola priznaná náhrada trov konania žalovanej, nemala byť priznaná ani vedľajšiemu účastníkovi na jej strane, nakoľko vedľajší účastník zdieľa osud strany, na ktorej v konaní vystupuje. Na podporu svojich tvrdení poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 25.04.2012, sp. zn. 17Co/91/2012, Krajského súdu v Košiciach zo dňa 08.10.2013, sp. zn. 6Co/146/2013 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6MCdo/5/2013. Žalobca ďalej namietal, že v súvislosti so vstupom vedľajšieho účastníka nebola naplnená podmienka, zakotvená zákonom č. 353/2014 Z. z., účinného od 01.01.2015, ktorým sa novelizovalo ustanovenie § 93 ods. 3 O.s.p. tak, že k vstupu vedľajšieho účastníka do konania sa vyžaduje súhlas účastníka, popri ktorom sa na konaní zúčastňuje. Mal za to, že nový zákon je platný a účinný aj v konaniach, ktoré boli začaté pred účinnosťou predmetnej právnej normy, teda aj na právne vzťahy vzniknuté pred 01.01.2015. Z uvedeného dôvodu sa žalobca domnieval, že pokiaľ v prejednávacom prípade takýto súhlas absentuje, nie je možné vedľajšiemu účastníkovi pripisovať procesné práva a povinnosti a z uvedeného dôvodu ani nemá nárok na náhradu trov právneho zastúpenia.

3. Žalovaná, ani vedľajší účastník, sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadrili.

4. Po vydaní rozhodnutia súdu prvej inštancie a podaní odvolania žalobcom došlo k zmene právnej úpravy sporového konania, keď dňa 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý okrem iného zrušil zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (O.s.p.), podľa ktorého súd prvej inštancie rozhodol o trovách konania v predmetnom spore. V prechodných ustanoveniach (§ 470 ods. 1, ods. 2) CSP stanovil, že ak neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti, avšak s tým, že právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. V zmysle tohto ustanovenia odvolací súd posudzoval otázku dôvodov na priznanie, nepriznanie, alebo krátenie trov konania (vrátane otázky účelnosti vynaložených trov) podľa ustanovení O.s.p. účinných v čase vydania rozhodnutia súdu prvej inštancie. Procesne postupoval odvolací súd už podľa nových procesných ustanovení CSP.

5. Výrok, ktorým bola žaloba vo veci samej zamietnutá a výrok o nepriznaní náhrady trov konania žalovanej neboli odvolaním napadnuté, nadobudli právoplatnosť a odvolací súd ich nepreskúmaval.

6. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP v napadnutej časti bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť ako vecne správne.

7. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca uplatňoval voči žalovanej zaplatenie sumy 264,02 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 24.04.2010 do zaplatenia a náhradu trov konania. Podaním zo dňa 16.09.2014, doručeným Okresnému súdu Trenčín dňa 22.09.2014, vstúpilo do konania V. ako vedľajší účastník na strane žalovanej. Vedľajší účastník doručil dňa 05.03.2015 súdu prvej inštancie vyjadrenie z 03.03.2015, v ktorom okrem iného vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku, pričom poukázal na občianskoprávny režim sporného záväzku a ustanovenia § 52 ods. 1, 2, 3, 4 § 53 ods. 1, § 54 ods. 2 § 101 a § 103 Občianskeho zákonníka, ako i judikatúru vo vzťahu k premlčaniu (R 28/1984).

8. Vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi súd prvej inštancie správne rozhodol o trovách konania podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účinného do 30.06.2016 tak, že vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného priznal náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia vo výške 59,59 Eur. Odvolací súd sa s týmto právnym názorom súdu prvej inštancie stotožňuje. Vedľajší účastník tak, ako ktorákoľvek iná fyzická alebo právnická osoba, mal právo zvoliť si advokáta, ktorý ho zastupuje v konaní, v dôsledku čoho aj odvolací súd vedľajším účastníkom uplatnené trovy právneho zastúpenia považoval za účelne vynaložené. Toto jeho právo vyplýva z Ústavy Slovenskej republiky, článok 47, ods. 2. V danej veci vedľajší účastník vstúpil do konania v záujme ochrany spotrebiteľa - žalovanej. Z obsahu spisu mal odvolací súd preukázané, že vedľajší účastník do konania riadne vstúpil, jeho právny zástupca zastúpenie riadne prevzal a dňa 05.03.2015 doručil súdu prvej inštancie právne kvalifikované vyjadrenie.

9. Odvolací súd uvádza, že so zavedením inštitútu vedľajšieho účastníka, vystupujúceho na podporu účastníka - spotrebiteľa (ustanovenie § 93 ods. 2 O.s.p., účinného do 30.06.2016), nedošlo k žiadnej takej zmene ustanovení O.s.p. o náhrade trov konania (§ 142 až § 150 O.s.p. účinného do 30.06.2016), ktorá by reagovala na nový inštitút. Súčasne ani samotná právna úprava uvedeného inštitútu problematiku náhrady trov konania neupravuje. Nie je tak daný žiaden zákonný podklad pre zmenu ustálenej súdnej praxe z obdobia pred zavedením vedľajšieho účastníctva podľa ustanovenia § 93 ods. 2 O.s.p., účinného do 30.06.2016, ktorá priznávala náhradu trov konania aj vedľajšiemu účastníkovi. Právo na náhradu trov konania, ako aj povinnosť nahradit' trovy konania, vyplýva z ustanovenia § 93 ods. 4 O.s.p., účinného do 30.06.2016, v zmysle ktorého má vedľajší účastník v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, koná však iba sám za seba. Pokiaľ teda O.s.p., účinný do 30.06.2016, nevyhradil práva a povinnosti v konaní iba niektorému z účastníkov, teda výslovne žalobcovi (napr. dispozícia s návrhom) alebo žalovanému (napr. súhlas so späťvzatím), je potrebné všetky ostatné práva a povinnosti, dané Občianskym súdnym poriadkom všeobecne účastníkovi konania, považovať aj za práva a povinnosti vedľajšieho účastníka. Pretože ustanovenie § 142 ods. 1 veta prvá O.s.p., účinného do 30.06.2016, aplikované aj v danom prípade, neviaže právo na náhradu trov konania výslovne na žalovaného, ale vo všeobecnosti na účastníka, zakladá uvedené ustanovenie povinnosť, ako aj právo na náhradu trov konania s poukazom na ustanovenie § 93 ods. 4 O.s.p., účinného do 30.06.2016, aj vedľajšiemu účastníkovi v zmysle zásad zodpovednosti za výsledok konania, prípadne za zavinenie alebo za náhodu. Z uvedeného vyplýva, že vedľajší účastník, hoci v konaní zostáva treťou osobou, má rovnaké práva a povinnosti ako účastník, na stranu ktorého vstúpil podľa § 93 ods. 4 O.s.p., účinného do 30.06.2016, a preto pre prípad úspechu ním podporovaného účastníka v súdnom konaní má rovnako ako úspešný účastník právo na náhradu trov konania. Správne preto súd prvej inštancie priznal vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaných náhradu trov konania spočívajúcu v trovách právneho zastúpenia s poukazom na § 142 ods. 1 veta prvá O.s.p., účinného do 30.06.2016.

10. K námietke neúčelnosti trov konania, vynaložených vedľajším účastníkom v tomto súdnom konaní, odvolací súd konštatuje, že vedľajší účastník vstúpil do konania podaním, doručeným súdu prvej inštancie dňa 22.09.2014 a dňa 05.03.2015 doručil súdu prvej inštancie vyjadrenie k žalobe, v ktorom - ako bolo uvedené vyššie - poukázal na občianskoprávny režim záväzku a namielol premlčanie uplatneného nároku. Prirodzene, niektoré formulácie sa vo vyjadreniach vedľajšieho účastníka, podávaných vo viacerých veciach, opakujú, je to však spôsobené tým, že takisto rovnaká je v týchto veciach právna argumentácia žalobcu. Podanie vedľajšieho účastníka, doručené súdu prvej inštancie dňa 05.03.2015, však nebolo iba všeobecným vyjadrením, ale bolo vecné, obsahovalo

konkrétne vyjadrenia, vzťahujúce sa na predmet daného konania a konkrétnu právnu argumentáciu. Je tak nesporné (na rozdiel od skutkového stavu konštatovaného v rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré citoval v odvolaní žalobca), že vedľajší účastník na strane žalovanej vyvinul aktivitu v záujme „pomoci v spore“ účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval. Trovy vedľajšieho účastníka, spočívajúce v trovách právneho zastúpenia - odmene právneho zástupcu vedľajšieho účastníka za dva úkony právnej služby, a to (1.) prevzatie a príprava právneho zastúpenia, (2.) vyjadrenie k žalobe, vrátane režijných paušálov v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z. z. preto nie je možné považovať za neúčelne vynaložené. Tieto trovy súd prvej inštancie správne priznal a správne aj vypočítal (2 x 21,58 Eur + paušál 8,04 Eur za rok 2014 a paušál 8,39 Eur za rok 2015).

11. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

12. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovení § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP. V. bolo síce v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešné, avšak v odvolacom konaní mu žiadne trovy nevznikli, preto mu odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

13. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).